

Požadavky na certifikační orgány provádějící certifikaci hospodaření v lesích

PEFC Česká republika, z.s.p.o.

Bělohorská 274/9

169 00 Praha 6

E-mail: info@pefc.cz

Web: www.pefc.cz

Copyright

© PEFC Česká republika 2023

Autorská práva na tento dokument má PEFC Česká republika. Dokument je volně dostupný z webové stránky PEFC Česká republika nebo na požádání.

Žádná část tohoto dokumentu nesmí být změněna nebo upravena, rozšiřována nebo kopírována žádným způsobem nebo prostředky pro komerční účely bez souhlasu PEFC Česká republika.

Oficiální jazyk dokumentu je čeština. V případě nesouladu mezi více verzemi dokumentu je platná jeho anglická verze, kterou schválila Rada PEFC.

Název dokumentu: Požadavky na certifikační orgány provádějící certifikaci hospodaření v lesích

Označení dokumentu: TD CFCS 1004:2023

Schváleno: Sněm PEFC Česká republika

Datum: 24.5.2023

Datum vydání: 1.6.2023

Datum účinnosti: 24.5.2024

Datum přechodného období: 24.5.2025

Datum následujícího periodického přezkumu: 24.5.2028

Obsah

Předmluva.....	5
Úvod	6
1 Rozsah	7
2 Normativní odkazy	7
3 Termíny a definice	7
4 Zásady	7
4.1 Všeobecné.....	7
4.2 Nestrannost	7
4.3 Kompetentnost	7
4.4 Odpovědnost.....	7
4.5 Otevřenost	8
4.6 Důvěrnost	8
4.7 Schopnost reagovat na stížnosti	8
4.8 Přístup založený na riziku	8
5 Všeobecné požadavky	8
6 Strukturální požadavky	8
7 Požadavky na lidské zdroje	8
7.1 Kompetentnost pracovníků.....	8
7.2 Pracovníci zapojení do certifikačních činností.....	8
7.3 Používání jednotlivých externích auditorů a externích technických odborníků.....	10
7.4 Osobní záznamy.....	10
7.5 Externí zadávání zakázek	10
8 Informační požadavky	10
8.1 Veřejné informování	10
8.2 Certifikační dokumenty	10
8.3 Odkaz na certifikaci a použití značek.....	10
8.4 Důvěrnost	10
8.5 Výměna informací mezi certifikačním orgánem a jeho klienty	11
9 Požadavky na procesy.....	11
9.1 Předcertifikační činnosti.....	11
9.2 Plánování auditů	12
9.3 Prvotní certifikace	13
9.4 Provádění auditů	14
9.5 Rozhodnutí o certifikaci	16
9.6 Udržování certifikace.....	16

9.7	Odvolání	17
9.8	Stížnosti	17
9.9	Záznamy o klientech	18
10	Požadavky na systém managementu certifikačních orgánů	18
	Příloha 1 (povinná): PEFC notifikace certifikačních orgánů.....	19
	Příloha 2 (povinná): Akreditace přijímané Radou PEFC	20
	Příloha 3 (povinná): Skupinová certifikace hospodaření v lesích	21

Předmluva

Dokument "Požadavky na certifikační orgány provádějící certifikaci hospodaření v lesích" byl vypracován v rámci revizního procesu technickou komisí PEFC Česká republika za účasti hlavních zájmových skupin.

Materiál byl předložen národnímu řídicímu orgánu Českého systému certifikace lesů na formální hlasování. Schválen byl jako technický dokument TD CFCS 1004:2023 dne 24.5.2023.

Národním řídicím orgánem Českého systému certifikace lesů je PEFC Česká republika, které tvoří zástupci z oblasti lesního hospodářství, dřevozpracujícího průmyslu a ostatních zájmových skupin.

Tento dokument nahrazuje technický dokument TD CFCS 1004:2016 Požadavky na certifikační orgány provádějící certifikaci hospodaření v lesích.

Úvod

Certifikace hospodaření v lesích vychází z potřeby důvěryhodným způsobem prokázat shodu systému obhospodařování s kritérii trvale udržitelného hospodaření v lesích definovanými dokumentem TD CFCS 1003:2023 Trvale udržitelné hospodaření v lesích - požadavky. Dokument je navržen s cílem vymezení specifických a usměrňujících požadavků na orgány provádějící audit a certifikaci hospodaření v lesích tak, aby byla umožněna vzájemná porovnatelnost výsledků certifikace a vydaných certifikátů s jinými certifikačními systémy v oblasti lesního hospodářství.

1 Rozsah

Tento dokument vychází z ISO/IEC 17021-1 a stanovuje dodatečné požadavky na orgány provádějící certifikaci systému hospodaření v lesích Českého systému certifikace lesů podle technického dokumentu TD CFCS 1002:2023 a technického dokumentu TD CFCS 1003:2023.

2 Normativní odkazy

Pro datované odkazy je platné uvedené vydání. Pro nedatované odkazy je vždy platné jejich poslední vydání (včetně novelizací).

ČSN EN ISO/IEC 17000 Posuzování shody. Slovník a obecné zásady

ISO/IEC 17021-1 Posuzování shody. Požadavky na orgány provádějící audit a certifikaci systémů managementu

PEFC ST 1001:2020 PEFC Trademarks Rules - Requirements

PEFC ST 1002:2020 Group Forest Management Certification – Requirements

PEFC ST 1003:2020 Sustainable Forest Management – Requirements

TD CFCS 1001:2023 Český systém certifikace lesů – popis a souvislosti

TD CFCS 1002:2023 Skupinová certifikace hospodaření v lesích - požadavky

TD CFCS 1003:2023 Kritéria a indikátory trvale udržitelného hospodaření v lesích

TD CFCS 2001:2020 Pravidla pro PEFC ochranné známky - požadavky

ND CFCS 06 Vzdělávání účastníků certifikačního procesu pro uplatňování Českého systému certifikace lesů

3 Termíny a definice

Pro účely tohoto dokumentu platí termíny a definice uvedené v normách ČSN EN ISO/IEC 17000, ISO/IEC 17021-1 a v dokumentu TD CFCS 1001:2023 Český systém certifikace lesů – popis a souvislosti.

4 Zásady

4.1 Všeobecné

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.1 ISO/IEC 17021-1.

Hospodaření v lesích organizace klienta je hodnoceno podle kritérií uvedených v aktuální verzi TD CFCS 1003 a TD CFCS 1002.

4.2 Nestrannost

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.2 ISO/IEC 17021-1.

4.3 Kompetentnost

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.3 ISO/IEC 17021-1.

4.4 Odpovědnost

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.4 ISO/IEC 17021-1.

4.5 Otevřenost

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.5 ISO/IEC 17021-1.

4.6 Důvěrnost

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.6 ISO/IEC 17021-1.

4.7 Schopnost reagovat na stížnosti

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.7 ISO/IEC 17021-1.

4.8 Přístup založený na riziku

Platí všechny zásady uvedené v článku 4.8 ISO/IEC 17021-1.

5 Všeobecné požadavky

5.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 5 ISO/IEC 17021-1.

5.2 Minimálně jedním z členů povinně stanovené „Komise zainteresovaných stran“ musí být zástupce národního řídicího orgánu PEFC a vlastníka certifikačního systému.

5.3 Člen Komise zainteresovaných stran, zástupce národního řídicího orgánu PEFC, má umožněný přístup ke všem informacím a také právo účastnit se svědeckých posouzení výkonu auditu certifikačního orgánu akreditačním orgánem a auditů a posuzování shody systémů hospodaření v lesích s kritérii udržitelného obhospodařování lesů.

5.4 Zástupce národního řídicího orgánu PEFC - člen Komise zainteresovaných stran, má uděleno právo jednat nezávisle, pokud vrcholový management certifikačního orgánu nerespektuje rady Komise, má právo informovat předsednictvo národního řídicího orgánu Českého systému certifikace lesů jako jednu ze zainteresovaných stran o této situaci. Musí při tom respektovat požadavky na důvěrnost týkající se klientů certifikačního orgánu. O této skutečnosti musí certifikační orgán své klienty informovat.

6 Strukturální požadavky

Platí všechny požadavky uvedené v článku 6 ISO/IEC 17021-1.

7 Požadavky na lidské zdroje

7.1 Kompetentnost pracovníků

Platí všechny požadavky uvedené v článku 7.1 ISO/IEC 17021-1.

7.2 Pracovníci zapojení do certifikačních činností

Platí všechny požadavky uvedené v článku 7.2 ISO/IEC 17021-1.

7.2.1 Auditoři

7.2.1.1 Vzdělání

Certifikační orgán musí zajistit, aby auditoři měli znalosti odpovídající alespoň vysokoškolskému bakalářskému vzdělání.

7.2.1.2 Školení zaměřené na hospodaření v lesích

Certifikační orgán musí zajistit, aby auditoři během posledních dvou let absolvovali vzdělávací program uznávaný Radou PEFC nebo národním řídicím orgánem PEFC odpovědným za Český systém certifikace lesů.

7.2.1.3 Školení zaměřené na audity

Certifikační orgán musí zajistit, aby auditoři měli úspěšně absolvované vzdělávání v oblasti technik auditu v souladu s ISO 19011.

7.2.1.4 Pracovní zkušenosti

7.2.1.4.1 Certifikační orgán musí zajistit, aby auditor měl odbornou lesnickou praxi minimálně 6 let.

7.2.1.4.2 Pracovní zkušenosti mohou být zajištěny technickým expertem přizvaným do skupiny auditorů, který splňuje předepsané požadavky.

7.2.1.5 Zkušenosti z auditů

7.2.1.5.1 Pro počáteční kvalifikaci auditora musí certifikační orgán zajistit, aby auditor během posledních tří let provedl čtyři auditu TUH pod vedením kvalifikovaného auditora.

7.2.1.5.2 Počet auditů pod dozorem může být snížen o dva, pokud se jedná o auditory kvalifikované pro auditování ISO 9001 nebo ISO 14001 v odvětví lesnictví.

7.2.1.5.3 Pro udržení kvalifikace auditora musí certifikační orgán zajistit, aby auditor provedl minimálně 5 externích auditů ročně, z nich minimálně 2 auditu hospodaření v lesích, přičemž součet těchto auditů by měly pokrýt minimálně sedm člověkodní auditorské práce.

7.2.1.6 Kompetentnost

7.2.1.6.1 Certifikační orgán musí zajistit, aby auditoři prokázali schopnost uplatnit znalosti a dovednosti v následujících oblastech:

- zásady, požadavky, kritéria a indikátory standardu trvale udržitelného hospodaření v lesích,
- znalost sociálních, demografických a kulturních podmínek v regionu, pro který platí standard udržitelného hospodaření v lesích,
- zásady, postupy a techniky auditu: auditorovi mají umožňovat jejich vhodné používání při různých auditech a mají zajistit, aby se auditu prováděly stejným a systematickým způsobem,
- situace v organizaci, včetně velikosti organizace, jejího uspořádání, funkcí a vztahů, všeobecných podnikatelských procesů a souvisejících terminologií, kulturních a sociálních zvyklostí, jako je znalost pracovního jazyka organizace: mají auditorovi umožňovat chápání provozních souvislostí.
- legislativa, nařízení nebo jiné relevantní požadavky - umožnění auditorovi provádět činnosti v příslušném legislativním rámci a mít znalosti o legislativních požadavcích, které se vztahují na skupinu, která je předmětem auditu,
- principy hospodaření v lesích založené na technikách zahrnujících inventarizaci, pěstování, plánování, ochranu a správu lesních ekosystémů - umožňující auditorovi přezkoumat systém lesního hospodářství a rozhodnout, zda jsou přiměřeně aplikovány.
- přírodní environmentální vědy, technologie a ekonomické principy, které se vztahují k obhospodařování lesů - umožňují auditorovi porozumět základním vztahům mezi lidskými činnostmi a trvale udržitelným hospodařením v lesích,
- technické aspekty lesnických činností souvisejících s využíváním technologií - umožňující auditorovi porozumět činnostem auditované skupiny a jejich dopadu na lesy a krajinu.

7.2.1.6.2 Certifikační orgán musí zajistit záznamy o každoročním sledování auditorů udržitelného hospodaření v lesích pomocí metod, jako je ověření, přezkoumání zpráv z auditu nebo zpětné vazby ze skupiny atd. na základě frekvence jejich používání a míry rizika spojeného s jejich činností. Certifikační orgán přezkoumá zejména způsobilost svých pracovníků s ohledem na jejich výkon s cílem identifikování potřeby vzdělávání.

7.2.2 Ostatní zaměstnanci certifikačního orgánu

Ostatní zaměstnanci certifikačního orgánu zapojeného do certifikačního systému PEFC musí mít alespoň základní znalost Českého systému certifikace hospodaření v lesích.

7.3 Používání jednotlivých externích auditorů a externích technických odborníků

Platí všechny požadavky uvedené v článku 7.3 ISO/IEC 17021-1.

7.4 Osobní záznamy

Platí všechny požadavky uvedené v článku 7.4 ISO/IEC 17021-1.

7.5 Externí zadávání zakázek

Platí všechny požadavky uvedené v článku 7.5 ISO/IEC 17021-1.

8 Informační požadavky

8.1 Veřejné informování

8.1.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 8.1 ISO/IEC 17021-1.

8.1.2 Certifikační orgán musí informovat národní řídicí orgán PEFC o plánovaných certifikačních a dozorových auditech v dostatečném předstihu, nejpozději do konce května daného roku.

8.1.3 Certifikační orgán musí vypracovat shrnutí zprávy z auditu, které musí být veřejně dostupné prostřednictvím držitele certifikátu. Důvěrné informace lze odstranit. Shrnutí musí obsahovat alespoň následující informace:

- a) informace o držiteli certifikátu
- b) rozsah auditu, cíle a proces
- c) plán auditu (data, umístění, auditorský tým)
- d) výsledky auditu (hlavní zjištění, nápravná opatření)

8.2 Certifikační dokumenty

8.2.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 8.2 ISO/IEC 17021-1.

8.2.2 Certifikační orgán musí přidat na certifikát akreditační značku způsobem, který stanovil akreditační orgán (včetně čísla akreditace, pokud se používá), datum udělení, rozšíření nebo obnovení certifikace a datum vypršení platnosti nebo recertifikace. Datum platný v certifikačním dokumentu nesmí předcházet datu rozhodnutí o certifikaci.

8.3 Odkaz na certifikaci a použití značek

Platí všechny požadavky uvedené v článku 8.3 ISO/IEC 17021-1.

8.4 Důvěrnost

8.4.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 8.4 ISO/IEC 17021-1.

8.4.2 Certifikační úřad musí informovat zástupce skupiny, že je povinen poskytnout informace Radě PEFC a Národnímu řídicímu orgánu PEFC. Aby bylo možné splnit požadavky na důvěrnost v souladu s ISO/IEC 17021-1, musí mít certifikační orgán písemný souhlas zástupce skupiny pro informace předané Radě PEFC nebo Národnímu řídicímu orgánu.

8.5 Výměna informací mezi certifikačním orgánem a jeho klienty

Platí všechny požadavky uvedené v článku 8.5 ISO/IEC 17021-1.

9 Požadavky na procesy

9.1 Předcertifikační činnosti

9.1.1 Žádost

9.1.1.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.1.1 ISO/IEC 17021-1.

9.1.1.2 Zástupce skupiny žádající o certifikaci musí poskytnout certifikačnímu orgánu minimálně následující informace:

- a) všeobecné údaje o zástupci skupiny (název, adresa)
- b) seznam majitelů a správců lesů, kteří se účastní skupinové certifikace,
- c) postupy kontroly obhospodařování lesů u účastníků skupiny (soulad se standardem trvale udržitelného hospodaření v lesích).

9.1.2 Žádost o žádost

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.1.2 ISO/IEC 17021-1.

9.1.3 Program auditu

9.1.3.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.1.3 ISO/IEC 17021-1.

9.1.3.2 Program auditu musí obsahovat dvoustupňový úvodní audit, dozorové audity v prvním až čtvrtém roce a recertifikační audit v pátém roce před vypršením certifikace. Pětiletý certifikační cyklus se začíná rozhodnutím o certifikaci nebo recertifikaci.

9.1.3.3 Certifikační orgán musí mít zdokumentované postupy pro hodnocení rizika skupiny. Při posouzení rizika se musí stanovit rizika, která mohou zabránit úspěšné implementaci standardu trvale udržitelného hospodaření v lesích a certifikaci systému řízení. Toto hodnocení rizika by mělo zohlednit tyto ukazatele:

- a) struktura, provoz, procesy a výrobky
 - i. velikost jednotek obhospodařování (velikostní kategorie)
 - ii. biogeografie území (např. nížiny, střední polohy, pohoří)
 - iii. provozy, procesy a produkty účastníků skupiny
- b) odlesňování a přeměny lesů
- c) obmýtí
- d) rozmanitost biologické diverzity
- e) rekreační a jiné sociálně-ekonomické funkce lesů
- f) závislost a interakce s místními komunitami
- g) dostupné zdroje na administraci, provoz, vzdělávání a výzkum
- h) správa lesů a vymahatelnost práva v zemi nebo území organizace klienta

9.1.3.4 Pro určení rizika na nízké, střední a vysoké úrovni podle ukazatelů výše lze využít matici uvedenou v příloze 1 dokumentu TD CFCS 1002.

9.1.3.5 Odchytky frekvence a intenzity auditu v případě nízkého nebo vysokého rizika se určí na základě integrovaných kategorií rizika následovně:

- v případě nízkého rizika: koeficientem 0,8
- v případě vysokého rizika: koeficientem 1,2

Poznámka: Dodatečné ukazatele pro hodnocení rizika vícemístných organizací (skupinová certifikace lesů) definuje příloha 3 tohoto dokumentu.

9.1.4 Stanovení času auditu

9.1.4.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.1.4 ISO/IEC 17021-1.

9.1.4.2 Postupy pro určení a výpočet času auditu musí vycházet z objektivních kritérií, která jsou transparentní a zdůvodnitelná.

9.1.4.3 Postupy pro určení a výpočet času auditu musí zahrnovat minimálně následující kritéria:

- a) ukazatele rizika uvedené v 9.1.3.3, včetně zohlednění úrovně rizika
- b) výsledky jakýchkoli předchozích auditů, včetně auditů systémů řízení účastníků skupinové certifikace
- c) zohlednění počtu vlastníků a správců lesa a z toho vyplývající skutečnosti
- d) kvalita a úroveň důvěryhodnosti interního monitorovacího programu a programu auditů

9.1.4.4 Certifikační orgán musí tyto postupy zavést do svého certifikačního programu.

9.1.4.5 Certifikační orgán musí určit dobu potřebnou pro plánování a provedení úplného a efektivního auditu pro každou skupinu.

Poznámka: Požadavky na určení času auditu vícemístných organizací (skupinová certifikace lesů) definuje příloha 3 tohoto dokumentu.

9.1.5 Vzorkování více míst

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.1.5 ISO/IEC 17021-1.

Poznámka: Požadavky na hodnocení vícemístných organizací (skupinová certifikace lesů) definuje příloha 3 tohoto dokumentu.

9.1.6 Systémy managementu podle více norem

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.1.6 ISO/IEC 17021-1.

9.2 Plánování auditů

9.2.1 Stanovení cílů, předmětu a kritérií auditu

9.2.1.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.2.1 ISO/IEC 17021-1.

9.2.1.2 Rozsah auditu určený certifikačním orgánem musí popisovat rozsah a hranice auditu, jako například pracoviště, organizační jednotky, činnosti a procesy, které mají být podrobeny auditu.

9.2.1.3 Certifikační orgán musí naplánovat nástroje a technologie, které se použijí pro shromažďování důkazů. Musí být jasně definováno, k jakému účelu se nástroje a technologie používají a případně, pro které požadavky se vztahují.

9.2.1.4 Certifikační orgán musí při definování rozsahu brát v úvahu následující kritéria:

- a) Zastoupení: Operace a procesy klienta musí být posuzovány náhodně, ale reprezentativně.

- b) Ochrana: V úvahu se musí brát oblasti s vysokým vlivem na archivované cíle systému řízení.
- c) Oprava: Musí být zvažovány složité oblasti a oblasti s dříve identifikovanými neshodami.
- d) Prevence: Organizace klienta nesmí být schopna zcela předpovídat vybrané oblasti.

9.2.2 Výběr týmu auditorů a jeho role

9.2.2.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.2.2 ISO/IEC 17021-1.

9.2.2.2 Certifikační orgán musí mít zdokumentované postupy výběru a jmenování auditorského týmu včetně vedoucího auditorského týmu.

9.2.2.3 Tým auditorů musí mít potřebné kompetence a znalosti v oblasti lesního hospodářství, ochrany přírody a krajiny a ochrany životního prostředí. Tým auditorů může být doplněn o technické experty s poradní funkcí. Kvalifikační kritéria pro auditory provádějící hodnocení v rámci Českého systému certifikace lesů jsou specifikována v čl. 7.2 tohoto dokumentu.

9.2.2.4 Zástupce skupiny musí být informován o složení týmu auditorů a musí mít dostatečnou časovou lhůtu pro podání případných námitek proti jmenování jednotlivých auditorů nebo expertů.

9.2.3 Plán auditu

9.2.3.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.2.3 ISO/IEC 17021-1.

9.2.3.2 Certifikační orgán musí mít zdokumentované postupy, které zajistí, aby byl pro každý audit vypracován plán auditu, který představuje základ pro dohodu o provedení a plánování auditorských činností.

9.2.3.3 Harmonogram posuzování, program a plány auditu se předloží zástupci skupiny o certifikaci a týmu auditorů. Zástupce skupiny plán přezkoumá a schválí.

9.2.3.4 Pokud zástupce skupiny nesouhlasí s některými kroky navrženými v harmonogramu posuzování, oznámí své námitky vedoucímu auditorovi. Námitky mají být vyřešeny za účasti vedoucího auditora, zástupce skupiny a je-li to nutné národního řídicího orgánu Českého systému certifikace lesů ještě před vlastním vykonáním posuzování.

9.3 Prvotní certifikace

9.3.1 Prvotní certifikační audit

9.3.1.1 Všeobecné

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.3.1.1 ISO/IEC 17021-1.

9.3.1.2 První etapa

9.3.1.2.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.3.1.2 ISO/IEC 17021-1.

9.3.1.2.2 První fáze auditu má funkci „prozkoumání připravenosti“. První etapa auditu se skládá z následujících fází:

- a) potvrzení rozsahu a cíle certifikačního auditu,
- b) posouzení dokumentace zástupce skupiny,
- c) zhodnocení specifických podmínek hospodaření v lesích,
- d) zhodnocení postupů interních auditů a integrity systému řízení a efektivnosti jejich provádění,
- e) určení shody zástupce a účastníků skupiny s pravidly používání ochranných známek PEFC a jejich účinné implementace,

f) dokončit plán auditu pro druhou etapu

9.3.1.3 Druhá etapa

9.3.1.3.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.3.1.3 ISO/IEC 17021-1.

9.3.1.3.2 Druhá etapa auditu provedená na místě u zástupce skupiny a vybraných vlastníků a a správců lesů se skládá z následujících fází:

- a) úvodní jednání
- b) shromažďování informací a důkazů o shodě s požadavky
- c) analyzování všech informací a důkazů z 1. a 2. etapy, včetně přiměřených konzultací se zájmovými skupinami
- d) přezkoumání zjištění a odsouhlasení závěrů jednotlivých auditů s příslušnými účastníky certifikace vybraného vzorku
- e) závěrečné jednání se zástupcem skupiny, prezentování výsledků auditu tak, aby měl zástupce skupiny a dotčení vlastníci a správci lesů možnost klást otázky týkající se zjištěných neshod a jejich opodstatnění
- f) vypracování zprávy z auditů, komentářů k neshodám, uvedení přijatých nápravných opatření a odsouhlasení informací poskytnutých zástupcem skupiny auditorovi a předání zprávy certifikačnímu orgánu
- g) zaslání zprávy z auditu zástupci skupiny včetně informování o případné potřebě dodatečného celkového auditu nebo dodatečného omezeného auditu nebo předložení zdokumentovaného důkazu za účelem ověření efektivní nápravy a nápravných činností
- h) ověření efektivní nápravy neshod
- i) předání informací k udělení úvodní certifikace certifikačnímu orgánu spolu s doporučením, zda udělit nebo neudělit certifikaci

9.3.1.3.3 V rámci posouzení na místě tým auditorů hodnotí postupy zástupce skupiny v souladu s požadavky TD CFCS 1002.

9.3.2 Závěry prvotního certifikačního auditu

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.3.2 ISO/IEC 17021-1.

9.4 Provádění auditů

9.4.1 Všeobecné

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.1 ISO/IEC 17021-1.

9.4.2 Vedení úvodního setkání

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.2 ISO/IEC 17021-1.

9.4.3 Komunikace během auditu

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.3 ISO/IEC 17021-1.

9.4.4 Získání a ověřování údajů

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.4 ISO/IEC 17021-1.

9.4.5 Identifikace a zaznamenávání zjištění z auditu

9.4.5.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.5 ISO/IEC 17021-1.

9.4.5.2 Zjištění auditu musí být klasifikována jako závažné neshody, méně závažné neshody a pozorování.

9.4.6 Příprava závěrů auditu

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.6 ISO/IEC 17021-1.

9.4.7 Vedení závěrečného zasedání

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.7 ISO/IEC 17021-1.

9.4.8 Zpráva z auditu

9.4.8.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.8 ISO/IEC 17021-1.

9.4.8.2. Obsah zpráv počátečních, dozorčích nebo recertifikačních auditů musí:

- a) obsahovat odůvodnění aplikace kritérií na řešení rizika při plánování auditu (9.2.1.4)
- b) obsahovat doporučení auditního týmu o certifikaci pro certifikační orgán
- c) být dostatečný pro rozhodnutí certifikačního orgánu o certifikaci
- d) umožnit vysledovatelnost objektivních důkazů, na jejichž základě došlo k dosažení shody nebo neshody s požadavky standardu udržitelného hospodaření v lesích
- e) obsahovat souhrn nejdůležitějších pozitivních i negativních zjištění týkajících se implementace a efektivity systému správy lesů
- f) podporovat závěry dosažené auditorským týmem

9.4.8.3 Kromě toho musí zpráva obsahovat souhrn certifikované výměry lesů a výsledky auditu (souhrnná zpráva) musí být veřejně dostupné prostřednictvím zástupce skupiny.

9.4.8.4 Certifikační orgán musí předat zprávu z auditu zástupci skupiny do 1 měsíce od schválení certifikačním orgánem (vykonání auditu u zástupce skupiny).

9.4.9 Analýza příčin neshody

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.9 ISO/IEC 17021-1.

9.4.10 Účinnost nápravných opatření a nápravných činností

9.4.10.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.4.10 ISO/IEC 17021-1.

9.4.10.2 Závažné a méně závažné neshody, které byly identifikovány během auditů, musí vést k nápravným opatřením, které tyto neshody vyřeší. Plán nápravných opatření, včetně časového harmonogramu, musí být přezkoumán a schválen certifikačním orgánem. Doba provádění nápravných opatření pro závažné neshody zjištěné během auditu a jejich prověření certifikačním orgánem se řídí pravidly certifikačního orgánu, avšak nesmí překročit 3 měsíce. Nápravná opatření pro méně závažné neshody musí být prověřena nejpozději v rámci následujícího auditu.

9.4.10.3 Certifikační orgán může udělit výjimku, pokud konkrétní přírodní podmínky neumožňují provedení nápravných opatření ve stanoveném časovém období. Odůvodnění musí být zdokumentováno.

9.4.10.4 Nápravná opatření pro všechny neshody zjištěné během auditů musí být prověřena certifikačním orgánem návštěvou na místě nebo jinou vhodnou formou.

9.4.10.5 Důkazy z auditu sloužící k určení shody se standardem trvale udržitelného hospodaření v lesích musí zahrnovat relevantní informace zájmových skupin (např. státní správy, agentury ochrany přírody, ČIŽP, místní samosprávy, místních organizací atd.).

9.5 Rozhodnutí o certifikaci

9.5.1 Všeobecné

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.5.1 ISO/IEC 17021-1.

9.5.2 Činnosti před rozhodnutím

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.5.2 ISO/IEC 17021-1.

9.5.3 Informace k udělení prvotní certifikace

9.5.3.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.5.3 ISO/IEC 17021-1.

9.5.3.2 Rozhodnutí o tom, zda systém hospodaření v lesích skupiny je v souladu s požadavky CFCS, musí certifikační orgán přijmout na základě informací získaných během hodnocení.

9.5.3.3 Nesoulad s požadavky certifikace (kritérii a indikátory) je klasifikován jako méně závažná nebo závažná neshoda. Méně závažné neshody (chyby a méně závažné nebo ojedinělé nesoulady) nejsou překážkou pro vydání certifikátu. Závažné neshody vedou k nevydání certifikátu nebo k přerušení auditu. Pro všechny zjištěné nesoulady s požadavky CFCS musí být zpracována nápravná opatření.

9.5.3.4 Na základě kladného rozhodnutí certifikačního orgánu je zástupci skupiny, který žádá o certifikaci vystavený certifikát, potvrzující soulad hospodaření v lesích příslušné skupiny s požadavky CFCS.

9.5.4 Informace k udělení recertifikace

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.5.4 ISO/IEC 17021-1.

9.6 Udržování certifikace

9.6.1 Všeobecně

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.6.1 ISO/IEC 17021-1.

9.6.2 Činnosti dozoru

9.6.2.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.6.2 ISO/IEC 17021-1.

9.6.2.2 Při činnostech dozoru musí být zohledněno hodnocení rizika provedené certifikačním orgánem.

9.6.2.3 Certifikační orgán musí provádět pravidelný dozor, aby ověřil, zda systém hospodaření v lesích příslušné skupiny trvale vyhovuje požadavkům CFCS. Dozor se provádí podle postupu uvedeného v čl. 9.3.1.3 tohoto dokumentu. Součástí tohoto dozoru je přezkoumání pokroku v plánovaných činnostech a kontrola používání PEFC ochranných známek.

9.6.2.4 Pravidelný dozor se provádí během platnosti certifikátu, přičemž období mezi dozorovými audity nesmí přesáhnout 12 měsíců. Termín prvního dozorového auditu po úvodní certifikaci nesmí být delší než 12 měsíců od posledního dne druhé etapy auditu. Podklady pro pravidelný dozor zajišťuje certifikačnímu orgánu zástupce skupiny nebo jím pověřená organizace, která prováděla interní audit hospodaření v lesích.

9.6.3 Recertifikace

9.6.3.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.6.3 ISO/IEC 17021-1.

9.6.3.2 Certifikační orgán provede recertifikační audit do pěti let od úvodní certifikace. Recertifikační audit může být proveden v menším rozsahu než úvodní certifikační audit a je zaměřen především na slabší místa systému zjištěná při certifikačním auditu a při dozoru. Jeho rozsah musí minimálně odpovídat rozsahu požadavků při provádění dozoru dle článku 9.6.2 tohoto dokumentu.

9.6.4 Speciální audity

9.6.4.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.6.4 ISO/IEC 17021-1.

9.6.4.2 Zvláštní audity se dělí na audity při rozšíření rozsahu udělené certifikace a mimořádné audity.

9.6.4.2.1 Rozšíření rozsahu

9.6.4.2.1.1 Certifikační orgán musí reagovat na žádost o rozšíření rozsahu již udělené certifikace, provést přezkum žádosti a určit jakékoli auditorské činnosti potřebné při rozhodnutí, zda se má či nemá rozšíření udělit. Může se provést ve spojení s dozorovým auditem.

9.6.4.2.1.2 Certifikační orgán provede zvláštní audit v případě, že se výměra lesů vlastníků a správců lesů zúčastněných na skupinové certifikaci zvýší o více než 25 %.

9.6.4.2.2 Mimořádné audity

9.6.4.2.2.1 Může být nutné, aby certifikační orgán provedl audity certifikovaných účastníků skupiny s cílem přezkoumat stížnosti nebo jako reakci na změny nebo jako pokračování u účastníků skupiny s pozastavenou činností.

9.6.4.2.2.2 V případě provedení mimořádného auditu certifikační orgán musí:

- a) popsat podmínky, za kterých se tyto mimořádné audity mají uskutečnit, a předem s nimi seznámit certifikované zástupce skupiny,
- b) věnovat zvýšenou pozornost vytváření auditorského týmu, jelikož účastník skupiny nemá možnost vyjádřit se k jeho členům

9.6.5 Pozastavení, zrušení nebo zúžení rozsahu certifikace

9.6.5.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.6.5 ISO/IEC 17021-1.

9.6.5.2 Certifikační orgán je povinen neprodleně písemně oznámit národnímu řídicímu orgánu PEFC pozastavení nebo zrušení certifikace, nebo jakékoli změny v rozhodnutích týkajících se stavu certifikace účastníka skupiny a důvody takových rozhodnutí.

9.7 Odvolání

9.7.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.7 ISO/IEC 17021-1.

9.7.2 Proces odvolání certifikačního orgánu by měl mít jasné lhůty.

9.8 Stížnosti

9.8.1 Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.8 ISO/IEC 17021-1.

9.8.2 Proces vyřizování stížností certifikačního orgánu musí mít jasné lhůty, které se sdělí stěžovateli.

9.8.3 Certifikační orgán musí poskytnout nejméně jednou ročně přehled o přijatých stížnostech národnímu řídicímu orgánu PEFC. Tento přehled obsahuje minimálně:

- a) číslo certifikátu/osvědčení
- b) popis
- c) nesplněný požadavek
- d) důkazy
- e) výsledek

9.8.4 Certifikační orgán musí poskytnout přehled za předchozí rok nejpozději do konce ledna.

9.9 Záznamy o klientech

Platí všechny požadavky uvedené v článku 9.9 ISO/IEC 17021-1.

10 Požadavky na systém managementu certifikačních orgánů

Platí všechny požadavky uvedené v článku 10 ISO/IEC 17021-1.

Příloha 1 (povinná): PEFC notifikace certifikačních orgánů (Doplňující požadavky k akreditaci certifikačního orgánu)

Certifikační orgán, který provádí PEFC uznanou certifikaci hospodaření v lesích podle Českého systému certifikace lesů musí být notifikovaný národním řídicím orgánem PEFC v České republice.

PEFC notifikace vyžaduje, aby certifikační orgán měl platnou akreditaci uznanou Radou PEFC (viz Příloha 2 tohoto dokumentu). Certifikační orgán musí poskytnout národnímu řídicímu orgánu PEFC informace o udělených certifikacích tak, jak to stanoví požadavky CFCS.

PEFC notifikace může požadovat, aby certifikační orgán zaplatil PEFC notifikační příspěvek tak, jak to stanoví národní řídicí orgán PEFC.

Kvůli zachování nezávislosti certifikačního orgánu může národní řídicí orgán stanovit za předmět PEFC notifikace pouze:

- a) administrativní podmínky (např. komunikace mezi certifikačním orgánem a národním řídicím orgánem, transfer informací atd.),
- b) finanční podmínky (příspěvky za certifikované subjekty),
- c) soulad s požadavky na certifikační orgány ověřené prostřednictvím akreditace podle tohoto dokumentu.

Podmínky PEFC notifikace nesmí diskriminovat certifikační orgán ani vytvářet žádné obchodní překážky.

Příloha 2 (povinná): Akreditace přijímané Radou PEFC

Certifikaci hospodaření v lesích musí provádět certifikační orgány, které jsou akreditovány akreditačními orgány, které jsou signatáři Mnohostranné úmluvy IAF o uznávání (MLA) nebo IAF regionálních akreditačních organizací, jako je Evropská organizace pro spolupráci v oblasti akreditace (EA), Interamerická spolupráce pro akreditaci (IAAC), Pacifická spolupráce pro akreditaci (PAC). Akreditační orgán musí být signatářem mnohostranné úmluvy IAF o uznávání (MLA) s rozsahem ISO/IEC 17021-1.

Rozsah akreditace se musí výslovně vztahovat na technický dokument TD CFCS 1003:2023 Trvale udržitelné hospodaření v lesích - požadavky a TD CFCS 1002:2023 Skupinová certifikace hospodaření v lesích - požadavky, které vycházejí z PEFC ST 1003 a PEFC ST 1002 v jejich platném znění a nebo s odkazem na jakékoli budoucí změny a dodatky přijaté Radou PEFC a zveřejněné na oficiální webové stránce Rady PEFC www.pefc.org.

Rozsah akreditace musí také výslovně uvádět ISO/IEC 17021-1, tento dokument a další požadavky, podle kterých byl certifikační orgán hodnocen.

Příloha 3 (povinná): Skupinová certifikace hospodaření v lesích

1 Úvod

1.1 Tato příloha je určena pro audit a certifikaci hospodaření v lesích ve skupině, aby se zajistilo, že audit s dostatečnou spolehlivostí prokáže soulad hospodaření v lesích se standardem hospodaření v lesích u všech účastníků skupinové certifikace, a že audit je z ekonomického a operativního hlediska prakticky realizovatelný.

2 Kritéria způsobilosti pro zástupce skupiny

2.1 Kritéria způsobilosti pro zástupce skupiny jsou uvedena v technickém dokumentu TD CFCS 1002:2023 Skupinová certifikace hospodaření v lesích - požadavky.

2.2 Kromě všeobecných kritérií obsahuje technický dokument TD CFCS 1002:2023 požadavky, které se vztahují k funkcím a odpovědnostem zástupce a účastníků skupinové certifikace.

3 Kritéria způsobilosti pro certifikační orgán

3.1 Všeobecně

3.1.1 Certifikační orgán musí zástupci skupiny před zahájením hodnotícího procesu poskytnout informace o kritériích způsobilosti, které jsou uvedeny v tomto dokumentu, a nesmí pokračovat v hodnocení, pokud není splněno některé z kritérií způsobilosti pro skupinovou certifikaci.

3.1.2 Certifikační orgán musí před zahájením hodnotícího procesu informovat zástupce skupiny, že certifikát nebude vydán, pokud budou v průběhu auditu zjištěny neshody týkající se těchto kritérií způsobilosti.

3.2 Přezkum smlouvy

3.2.1 Postupy certifikačního orgánu musí zajistit, že počáteční přezkum kontraktu identifikuje složitost a rozsah činností, které spadají pod systém certifikace lesů a podléhají certifikaci a jakékoli rozdílnosti mezi účastníky certifikace, které by byly základem pro určení úrovně vzorkování.

3.2.2 Certifikační orgán musí provést hodnocení rizika pro skupinu s ohledem na aspekty definované v 9.2.1. Výsledky posouzení rizik určují rozsah a auditorské postupy pro skupinový certifikační audit.

3.2.3 Certifikační orgán musí určit zástupce skupiny, se kterým má právně vynutitelnou smlouvu, týkající se poskytování certifikačních aktivit. Smlouva musí umožnit certifikačnímu orgánu provádět certifikační činnosti u všech účastníků skupinové certifikace.

3.3 Audit

3.3.1 Certifikační orgán musí mít zdokumentované postupy pro provádění auditů v rámci svých postupů pro skupinovou certifikaci. Takové postupy auditu, včetně přezkoumání dokumentace a záznamů, auditů na místě atd., musí mimo jiné stanovit způsob, kterým se certifikační orgán sám přesvědčí, že se požadavky na hospodaření v lesích skutečně používají a uplatňují pro všechny účastníky certifikace, a že jsou splněna všechna kritéria standardu hospodaření v lesích.

3.3.2 Pokud se na hodnocení nebo dozoru skupiny podílí více než jeden auditorský tým, musí certifikační orgán určit jednoho vedoucího auditu, který je zodpovědný za shromáždění zjištění ze všech auditorských týmů a vypracování souhrnné zprávy.

3.3.3 Hodnocení rizika musí zvažovat nejméně následující dodatečné ukazatele rizika:

- a) počet účastníků skupiny
- b) velikostní strukturu účastníků skupiny

c) variaci ukazatelů rizika definovaných v 9.1.3.3. mezi účastníky skupiny

d) účast místních sdružení ve skupině

3.4 Doba trvání auditu

3.4.1 Certifikační orgán musí být schopen prokázat odůvodnění doby potřebné pro audity skupinové certifikace ve smyslu celkové politiky pro určování času auditů.

3.4.2 Minimální čas potřebný pro audit u každého účastníka skupinové certifikace, jako součást úvodního, dozorového a recertifikačního auditu, je stejná jako pro úvodní audit uvedený v části 9.

3.4.3 Tento čas lze zkrátit vynecháním těch článků standardu hospodaření v lesích a standardu skupinové certifikace, které se netýkají účastníků, ale kontrolují se pouze u zástupce skupiny.

3.4.4 Dobu trvání auditu nelze zkracovat pro zástupce skupiny.

3.5 Identifikace a zaznamenávání zjištění z auditu

3.5.1 Pokud jsou zjištěny neshody u kteréhokoli účastníka skupinové certifikace, a to buď prostřednictvím interního auditu zástupce skupiny nebo auditu certifikačním orgánem, je třeba přezkoumat, zda neshoda může ovlivnit i ostatní účastníky skupinové certifikace. Z tohoto důvodu musí certifikační orgán požadovat, aby zástupce skupiny přezkoumal neshody a určil, zda z nich vyplývá nebo nevyplyvá celková chyba hospodaření v lesích vztahující se na všechny účastníky skupinové certifikace. Pokud se zjistí, že vyplývá, měla by být u zástupce skupiny a jednotlivých vlastníků nebo správců lesa provedena nápravná opatření. Pokud se zjistí, že nevyplyvá, řeší se nápravná opatření pouze u kontrolovaného účastníka skupiny.

3.5.2 Certifikační orgán musí požadovat důkazy o provedených nápravných opatřeních.

3.5.3 Pokud zjištěné neshody znamenají celkovou chybu hospodaření v lesích vztahující se k celkové funkci skupiny, certifikace musí být zamítnuta pro celou skupinu, dokud nejsou provedena vhodná nápravná opatření.

3.6 Certifikáty

3.6.1 Pro zástupce skupiny musí být vydán jeden certifikát se jménem a adresou zástupce skupiny. Seznam všech účastníků skupinové certifikace, na kterých se certifikát vztahuje musí být vydán jako zdokumentovaná informace na osvědčení o účasti v certifikaci lesů. Rozsah nebo jiný odkaz uvedený na certifikátu musí srozumitelně uvádět, že certifikované činnosti jsou prováděny prostřednictvím účastníků skupinové certifikace uvedených na seznamu.

3.6.2 Certifikát bude zrušen v celém rozsahu, pokud zástupce skupiny nebo některý vlastník nebo správce lesa nesplňuje potřebná kritéria pro zachování certifikátu.

3.6.3 Zástupce skupiny musí průběžně aktualizovat seznam vlastníků a správců lesa účastnících se regionální certifikace, včetně jejich kontaktních údajů, identifikace lesního majetku a jeho velikosti.

4 Výběr účastníků programu auditu

4.1 Všeobecně

4.1.1 Požadavky na výběr účastníků programu auditu zahrnují následující postupy pro:

a) určení kategorií vzorku

b) určení velikosti vzorku

c) výběr účastníků

4.2 Určení kategorií vzorku

4.2.1 Princip vzorkování je založen na stanovení různých kategorií vzorku. Vzorkování mezi kategoriemi není možné. Vzorkování v rámci kategorií je možné.

4.2.2 Kategorie vzorků musí být stanoveny na základě strukturálních ukazatelů.

4.2.3 Strukturální ukazatele jsou:

- a) druh vlastnictví lesů (např. státní, obecní, církevní, soukromé)
- b) velikost lesního majetku (rozdílné kategorie výměr)
- c) biogeografie území (např. nížiny, střední polohy, pahorkatiny)

4.2.4 Dodatečně mohou být použity ukazatele používané pro hodnocení rizika uvedené v 9.1.3.3.

4.3 Určení velikosti vzorku

4.3.1 Velikost vzorku musí být určena samostatně pro každou kategorii vzorku.

4.3.2 Velikost vzorku by měla obecně představovat druhou odmocninu z počtu účastníků ($y = \sqrt{x}$), zaokrouhlené na celé číslo nahoru.

4.3.3 Velikost vzorku může být upravena s přihlédnutím k jednomu nebo více z následujících ukazatelů:

- a) výsledky posouzení rizika provedeného podle 9.1.3.3
 - v případě nízkého rizika: koeficientem 0,7
 - v případě vysokého rizika: koeficientem 1,2
- b) výsledky interních auditů nebo předchozích certifikačních auditů
 - v případě zjištění neshody rázu skupinové chyby (10.1.c): koeficientem 2
- c) kvalita nebo úroveň důvěryhodnosti interního monitorovacího programu
 - v případě spolehlivě zjištěných příznivých výsledků interního monitorovacího programu (9.1.1): koeficientem 0,7
- d) používání technologií umožňujících shromažďování informací týkajících se stanovených požadavků
 - v případě spolehlivě zjištěných údajů prostřednictvím daných technologií: koeficientem 0,7

Poznámka: Takovými technologiemi jsou například použití satelitních údajů nebo dronů, které umožňují vytvořit prohlášení o shodě se specifickými požadavky standardu TUH.

- e) na základě jiných prostředků shromažďování informací o činnostech na místě
 - v případě oprávněných výhrad ze strany dotčených stran a občanů: koeficientem 1,2

Poznámka: Takovým prostředkem může být průzkum mezi účastníky, kteří poskytují informace o svých aktivitách na místě.

4.4 Výběr účastníků

4.4.1 Vzorek by měl být částečně výběrový, a to podle pravidel uvedených výše, a částečně nevýběrový, což by mělo vést k výběru souboru různých vlastníků a správců lesa vybraných i na základě náhodného výběru.

4.4.2 Alespoň 25 % vzorku by mělo být vybráno náhodně.

4.4.3 S ohledem na níže uvedená kritéria by zbytek vzorku měl být vybrán tak, aby rozdíly mezi vlastníky a správci lesa vybranými během doby platnosti certifikace byly co největší.

4.4.4 Kritéria pro výběr vlastníků a správců lesa musí kromě kritérií uvedených v 4.2.3 brát v úvahu tyto aspekty:

- a) výsledky interních auditů nebo předchozích certifikačních auditů
- b) záznamy o stížnostech a další relevantní aspekty nápravných a preventivních opatření
- c) významné rozdíly ve výrobních procesech účastníků skupinové certifikace
- d) změny od posledního certifikačního auditu
- e) geografické rozmístění

4.4.5 Takový výběr nemusí být proveden na začátku procesu hodnocení. Může také proběhnout poté, co bude ukončen audit zástupce skupiny. V každém případě však musí být zástupce skupiny informován o vlastnících a správcích lesa, kteří budou součástí vzorku.

4.4.6 Certifikační orgán musí ve svém certifikačním programu zavést tyto postupy pro vzorkování pro auditu na místě.